

C-881/19. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2019. december 4.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Krajský soud v Brně (Cseh Köztársaság)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. október 25.

Felperes:

Tesco Stores ČR a.s.

Alperes:

Ministerstvo zemědělství

Az alapeljárás tárgya

Az alapeljárás tárgyát egy olyan jogvita képezi, amelynek keretében a felperes vitatja az ellenérdekű fél azon döntését, miszerint a 2000/36/EK irányelvben¹ említett „čokoláda v prášku” (porított csokoládé) kifejezés helyett a „čokoládový prášek” (csokoládépor) kifejezés használatával a felperes olyan élelmiszert hozott forgalomba, amelyet nem megfelelő vagy helytelen módon címkéztek fel, és ezáltal megsértette a nemzeti jog vonatkozó rendelkezéseit.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Úgy kell-e értelmezni az [1169/2011] rendelet VII. melléklete E. része 2. pontjának a) alpontjából eredő szabályt, hogy a Cseh Köztársaságbeli végső fogyasztónak szánt élelmiszer esetében csak akkor lehet a termék összetételében a [2000/36/EK] irányelv I. melléklete A. része 2. pontjának c) alpontjában említett összetett összetevőt az összetétele leírása nélkül feltüntetni, ha ezen összetett összetevő megnevezését pontosan a 2000/36/EK irányelv I. melléklete cseh nyelvű változatának megfelelően adják meg?

Az uniós jog vonatkozó rendelkezései

Az 1169/2011 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja, 18. cikkének (1) és (4) bekezdése és VII. melléklete E. része 2. pontjának a) alpontja

A 2000/36/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdése és I. melléklete A. része 2. pontjának c) alpontja

A vonatkozó nemzeti szabályozás

A 110/1997. sz. törvény² 11. §-a (2) bekezdése a) pontjának 3. alpontja értelmében az élelmiszer-vállalkozónak haladéktalanul fel kell hagynia a címkével nem megfelelő vagy helytelen módon ellátott élelmiszerek további forgalmazásával.

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 2016. május 27-én a Státní zemědělská a potravinářská inspekce (állami mezőgazdasági és élelmiszeripari felügyelőség, Csehország) (inspektorát v Brně [brnói hivatal]) 1) elrendelte a felperes termékeinek³ a piacról való eltávolítását, mivel összetételük leírásában a „čokoládový prášek” (csokoládépor) kifejezést ezen összetett összetevő összetételének bemutatása – ahogyan azt az 1169/2011 rendelet⁴ 18. cikkének (1) és (4) bekezdésével összhangban értelmezett 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja megköveteli – nélkül használta, valamint 2) megtiltotta e termékek további forgalmazását.
- 2 2016. június 1-jén a felperes fellebbezést nyújtott be a fent említett határozatokkal szemben, amelynek az állami mezőgazdasági és élelmiszeripari felügyelőség először 2016. június 6-án helyt adott, és hatályon kívül helyezte a határozatokat. Ezt követően azonban a Státní zemědělská a potravinářská inspekce ústřední inspektorát (állami mezőgazdasági és élelmiszeripari felügyelőség központi felügyelete) 2017. február 2-i határozatával megváltoztatta az említett 2016. június 6-i határozatot abban az értelemben, hogy elutasította a felperes fentiekben hivatkozott fellebbezését, és helybenhagyta a 2016. május 27-i határozatot. A felperes által a 2017. február 2-i határozattal szemben benyújtott fellebbezést az alperes 2017. április 21-i határozatával elutasította.
- 3 Az alperes 2017. április 21-i határozatával szemben a felperes keresetet nyújtott be a Krajský soud v Brně (brnói regionális bíróság, Csehország) előtt, amelyet a 2019. február 26-i ítélettel elutasítottak. A felperes felülvizsgálati kérelmét követően a Nejvyšší správní soud (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Csehország) 2019. július 11-i ítéletével hatályon kívül helyezte a Krajský soud v Brně (brnói regionális bíróság) 2019. február 26-i ítéletét, és az ügyet új eljárásra visszautalta e bíróság elé.

- 4 A Krajský soud v Brně (brnói regionális bíróság) az eljárás e szakaszában terjeszti előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé a fentiekben ismertetett kérdést. Jóllehet a bíróságot köti a Nejvyšší správní soud (legfelsőbb közigazgatási bíróság) jogi álláspontja, mégis (például a Bíróság Elchinov ítélete [C-173/09, ECLI EU:C:2010:581], valamint a Nejvyšší správní soud [legfelsőbb közigazgatási bíróság] kibővített tanácsának 2008. július 8-i, a Sbirka rozhodnutí Nejvyššího správního soudu-ban [legfelsőbb közigazgatási bíróság határozatainak tára] 1723/2008 szám alatt közzétett határozata alapján) úgy véli, hogy e körülmény nem képezi akadályát az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikkéből eredő jogosultság gyakorlásának.

Az alapeljárás feleinek főbb érvei

- 5 Az alperes úgy véli, hogy mivel a 2000/36/EK irányelv I. melléklete A. része 2. pontjának c) alpontja kizárólag a „čokoláda v prášku” (porított csokoládé) fogalmát említi, nem pedig a „čokoládový prášek” (csokoládépor) fogalmát, ezért ezen utóbbi fogalom tekintetében minden esetben meg kell adni, hogy milyen összetevőket tartalmaz.
- 6 Ezzel szemben a felperes úgy véli, hogy az 1169/2011 rendelet VII. melléklete E. része 2. pontjának a) alpontjában szereplő kivételt a „čokoládový prášek” (csokoládépor) megnevezésre is alkalmazni kell, mivel e megfogalmazás ugyanazzal a jelentéssel bír, mint a „čokoláda v prášku” (porított csokoládé) kifejezés, és a szinonim fogalmakat a jogbizonytalanság elkerülése érdekében mindig ugyanúgy kell értelmezni. Ezen kívül a 2000/36/EK irányelv valamennyi nyelvi változata ugyanolyan kötelező erővel rendelkezik.

A Nejvyšší správní soud (legfelsőbb közigazgatási bíróság) jogi álláspontja

- 7 A Nejvyšší správní soud (legfelsőbb közigazgatási bíróság) egyetért a felperessel abban, hogy a „čokoláda v prášku” (porított csokoládé) megnevezés helyett használhatta a „čokoládový prášek” (csokoládépor) megnevezést. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az Európai Unió jogi aktusainak valamennyi nyelvi változata ugyanazzal a kötelező erővel rendelkezik (lásd: a Bíróság 1982. október 6-i CILFIT és társai kontra Egészségügyi Minisztérium ítéletének [C-283/81, ECLI:EU:C:1982:335], 18. pontja; 2007. április 19-i Profisa ítéletének [C-63/06, ECLI:EU:C:2007:233] 13. pontja, valamint a közelmúltból 2008. szeptember 13-i Česká pojišťovna WCZ spol. s r.o. ítéletének [C-287/17, ECLI:EU:C:2018:707] 24. pontja). Határozottan el kell ezért utasítani azt az álláspontot, miszerint a csokoládétermékek Cseh Köztársaság területén történő címkézése esetében kizárólag a 2000/36/EK irányelv cseh nyelvi változatát, más tagállamokban pedig annak vonatkozó nemzeti nyelvű változatát lehet alkalmazni.
- 8 Az ilyen megközelítés ellentétes lenne a fent hivatkozott ítélkezési gyakorlattal, különösen pedig az áruk szabad mozgásának elvével és az élelmiszerek címkézése harmonizációjának – mint belső piaci eszköznek – magával a céljával. A

2000/36/EK irányelv ezeken az elveken alapul (lásd a (8) preambulumbekendést). Az Európai Unióban a csokoládétermékek címkézése már teljes mértékben harmonizált (lásd a Bíróság 2010. november 25-i Bizottság kontra Olaszország ítéletének [C-47/09, ECLI EU:C:2010:714] 29. és 45. pontját), és e harmonizáció célja az, hogy lehetővé tegye a csokoládétermékek gyártói vagy szállítói részére, hogy az egyik tagállamból a másikba történő behozatalkor a termékükön a 2000/36/EK irányelv szerint feltüntetett információkat használhassák, és ezen információkat csak lefordítsák olyan nyelv(ek)re, amely(ek) a fogyasztók számára könnyen érthető(ek) abban a tagállamban, ahol e termékeket értékesítik.

- 9 A felperes olyan szállítótól, illetve gyártótól vásárolt termékeket, akik azokat Németországban, ahol az irányelv német változata a *Schokoladenpulver* (csokoládépor) megnevezést használja, vagy Lengyelországban állították elő, ahol az irányelv lengyel változata *proszek czekoladowy* (csokoládépor) nebo *czekolada w proszku* (porított csokoládé) megnevezést használja. A felperes szó szerint „čokoládový prášekként” (csokoládéporként) fordította le a német, illetve lengyel fogalmakat, és azt használta a termékein. A csokoládétermékek címkézésének a harmonizációja arra irányul, hogy ennek megfelelően lehessen eljárni.
- 10 Ezekkel az elvekkel ellentétes az az értelmezés, amely szerint a szállító, illetve értékesítő azt megelőzően, hogy a más tagállamokban előállított csokoládétermék Cseh Köztársaságban történő értékesítését megkezdené, először a termék összetevőinek címkézését a 2000/36/EK irányelv cseh szövegváltozatának megfogalmazásához kell igazítani. Ezen értelmezés azzal járna, hogy a Cseh Köztársaság területén az irányelv kizárólag a cseh nyelvű változatában lenne irányadó, tehát valamiféle „cseh 2000/36/EK irányelvet” kellene alkalmazni, ami szöges ellentétben állna a címkézések harmonizációjának céljával és az irányelv nyelvi változatainak egyenértékűségével, továbbá az egységes piac létrehozását megelőző állapotot hozná vissza.
- 11 Nem lehet tehát általánosan egyetérteni azzal a véleménnyel, miszerint a 2000/36/EK irányelv mellékletének egyes nyelvi változatai az élelmiszerek egyes tagállamok számára kötelező címkézését határozzák meg. Végezetül ilyen kötelező nyelvi változatokról nem rendelkezik az 1169/2011 irányelv sem, amely 15. cikkének (1) bekezdésében csupán azt írja elő, hogy az élelmiszerekkel kapcsolatos kötelező tájékoztatást „az élelmiszer forgalmazásának helye szerinti tagállam fogyasztói által könnyen érthető nyelven kell megjeleníteni”. Éppen e rendelkezés biztosít lehetőséget a felperesnek arra, hogy valamely behozott termék összetevőjének az uniós jognak megfelelő német vagy lengyel nevét használja, és azt csak lefordítsa cseh nyelvre.
- 12 Igaz, hogy bizonyos tagállamokban bizonyos élelmiszerneveket általánosan használnak, és a más nyelvekről történő fordítás a fogyasztók megtévesztéséhez vezethetne. Az ilyen helyzetben azonban a konkrét eltérést valamennyi nyelvi változatban kifejezetten fel kell tüntetni. Az 1169/2011 rendelet ilyen lehetőséget a 17. cikk (2) és (3) bekezdésében biztosít. A 2000/36/EK irányelv bizonyos termékek angol nyelvű egyedi megnevezéseit illetően él e lehetőséggel, az I.

melléklet A. része 4. pontjának d) alpontjában a „milk chocolate” fogalmának nemzeti meghatározását alkalmazva. E különös nemzeti szabályozás azonban az irányelv valamennyi nyelvi változatában szerepel, nem csupán az angol nyelvűben. Ha a Cseh Köztársaság területén csak a „čokoláda v prášku” (porított csokoládé) megnevezés lenne használható, például azért, mert a „čokoládový prášek” (csokoládépor) megnevezés valamilyen okból félrevezető lenne a cseh fogyasztó számára, ezt hasonló módon kellene szabályozni.

- 13 A Bíróságnak a fent hivatkozott C-422/16. sz. ügyben 2017. június 14-én hozott ítélete csupán megerősíti ezt a következtetést. Az ebben az ügyben szereplő 1308/2013 rendeletben azonban az uniós jogalkotó a 2000/36/EK irányelvtől eltérő szabályozási módszert fogadott el, mivel e rendelet mellékletében egyértelműen megjelölte az egyes termékek azon kereskedelmi nevet, amelyeket az egyes országokban a termékek forgalomba hozatala során használni kell. A Krajský soud (regionális bíróság) idézte ezen ítéletnek a 2010/791 bizottsági végrehajtási határozatra vonatkozó 36. pontját, amely határozat az 1234/2007/EK tanácsi rendelet XII. melléklete III.1. pontjának második bekezdésében említett termékek jegyzékéről rendelkezik. A Bizottság e határozata is tartalmazza ugyan a termékek olyan jegyzékét, amelyben különböző tejtermékek különböző nemzeti megnevezései szerepelnek, és amely tekintetében a Bíróság azonban az említett pontban megállapította, hogy e jegyzékben azon termékek szerepelnek, amelyek a tagállamok szerint a vonatkozó területükön megfelelnek az 1308/2013 rendeletben előírt kritériumoknak, és a szóban forgó termékek megjelölései a hagyományos felhasználásuknak megfelelően az Unió különböző nyelvein kerülnek felsorolásra. Így a Bíróság csak megerősítette, hogy elfogadható, hogy a különböző nyelveken a tejtermékek különböző olyan hagyományos elnevezéseit használják, amelyek nem mindig feleltethetők meg egymásnak.⁵
- 14 A Bíróság hivatkozott ítélete tehát megállapítja, hogy ha a harmonizált megnevezések nemzeti nyelvekben történő használata során az adott tagállamban használt eltérő nyelvi sajátosságokat és különböző helyi hagyományos megnevezéseket figyelembe kell venni, akkor ennek nemcsak az adott tagállam jogszabályának adott nyelvi változatából, hanem e jogszabály valamennyi nyelvi változatában szereplő többnyelvű táblázatból vagy jegyzékből kell következnie. Ha a francia exportőr olyan terméket akar az Egyesült Királyságba exportálni, amely tekintetében a táblázat francia része a „*crème de riz*” megnevezést használja, akkor ezen megnevezést nem lehet angolra egyszerűen „*rice cream*” vagy „*rice spray cream*” megnevezésként fordítani, mivel a táblázat kötelező megnevezéseket tartalmazó angol része nem használ ilyen kifejezéseket.
- 15 A felperesnek tehát nem kellett megállapítani, hogy milyen megnevezéseket használ az irányelv cseh változata, és nem kellett az összetevő nevét a termék Cseh Köztársaságban történő forgalomba hozatala érdekében annak megfeleltetnie; elegendő volt a megnevezést cseh nyelvre lefordítania. Az általa választott „čokoládový prášek” (csokoládépor) megfogalmazás ugyanis az irányelvben használt német és lengyel kifejezés szó szerinti megfelelőjének minősül, és nem állítható, hogy érthetetlen, nem egyértelmű vagy a cseh fogyasztó

számára megtévesztő lenne (lásd a tisztességes tájékoztatás nyújtása tekintetében az 1169/2011 rendelet 7. cikkének (1) és (2) bekezdésében előírt követelményeket). Az ettől eltérő megközelítést nyilvánvalóan egy olyan formalizmus jellemezné, amely semmiképpen sem szolgálná a fogyasztók védelmét, megkérdőjelezné a csokoládétermékek címkézései uniós belső piacon megvalósított harmonizációjának szintjét, a csokoládétermékek területén veszélyeztetné a belső piac zökkenőmentes működését (lásd az 1169/2011 rendelet 1. cikkének (1) bekezdését), és ellentétes lenne az uniós szabályozás nyelvi változatai egyenértékűségének többször hivatkozott elvével.

- 16 Itt tehát az *acte éclairé* esetéről van szó, és ennél fogva nem szükséges előzetes döntéshozatal céljából kérdést terjeszteni a Bíróság elé.

A Krajský soud v Brně (brnói regionális bíróság) jogi álláspontja

- 17 Mindenekelőtt az ebben az ügyben vizsgált kérdés tekintetében a Bíróságnak az uniós jog különböző nyelvi változatai közötti eltérések megoldására vonatkozó állandó ítélkezési gyakorlata nem alkalmazható. Nincs ugyanis semmilyen ellentmondás a 2000/36/EK irányelv nyelvi változatai között,⁶ e változatok pedig az élelmiszerek kötelező megnevezéseinek az adott hivatalos nyelven történő felsorolásának funkcióját látják el. Ez a következtetés az alábbiakból adódik: 1) a 2000/36/EK irányelv különböző nyelvi változatainak összehasonlításából, 2) a 2000/36/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdéséből eredő azon szabályból, amely szerint a termékek I. mellékletben felsorolt megnevezései kötelezőek, valamint 3) azon kötelezettségből, hogy az összetételre vonatkozó tájékoztatást az élelmiszer forgalmazásának helye szerinti tagállam fogyasztói által könnyen érthető nyelven kell megjeleníteni (lásd például az 1169/2011 rendelet 15. cikkének (1) bekezdését).
- 18 A nyelvi változatok összehasonlítása során egyértelműnek tűnik, hogy az említett melléklet nyilvánvalóan olyan, az adott tagállami piacra jellemző megnevezéseket foglal magában, amelyeket gyakran nem lehet pontosan lefordítani (például az angol „family milk chocolate” megnevezést vagy a „vermicelli” több nyelvi változatban használt hozzáadást). A „čokoláda v prášku” (porított csokoládé) tekintetében ez különösen a holland „gesuikerde cacao” esetében nyilvánvaló, amely a fordítást követően más tagállamok fogyasztói szempontjából egyértelműen inkább az I. melléklet A. része 2. pontjának d) alpontjában szereplő terméknek felelne meg. A nyelvi változatok összehasonlítása során azonban az az alapvető fontosságú körülmény, hogy a különböző nyelvi változatok eltérő számú egyenértékű megnevezést tartalmaznak az I. melléklet A. része 2. pontjának c) alpontjában felsorolt termék esetében. Egyes nyelvi változatokban egyetlen megnevezés, más változatokban két, a holland változatban pedig három megnevezés szerepel. Úgy tűnik tehát, hogy az adott nyelvben nem egyszerű fordításról – variációkról van szó, hanem az egyes hivatalos nyelveken kötelező megnevezések egymástól független jegyzékéről, azaz az azon tagállam fogyasztóinak szánt termékek előírt megnevezéseiről, amelyben az adott hivatalos nyelvet használják.

- 19 Az élelmiszerek kötelező megjelöléseinek meghatározása (a 2000/36/EK irányelv 3. cikke (1) bekezdésének konkrét esetéhez hasonlóan) általánosságban két szabályon alapul. Az első szerint az előírt megnevezéseket kizárólag azon élelmiszerek tekintetében kell használni, amelyek megfelelnek az adott jogszabályi rendelkezésben megállapított meghatározásnak. A második szabály szerint azon élelmiszerek tekintetében, amelyek megfelelnek az adott jogszabályi rendelkezésben megállapított meghatározásnak, csak és kizárólag az a megnevezés alkalmazható, amelynek használatával az adott élelmiszert e jogszabályi rendelkezés meghatározza. Éppen ez a második szabály az, amellyel ténylegesen ellentétes a Nejvyšší správní soud (legfelsőbb közigazgatási bíróság) jogi álláspontja, mivel az lehetővé teszi a meghatározott élelmiszertermék lehetséges megnevezései pontosabban meg nem határozott katalógusának alkalmazását attól függően, hogy a gyártó az adott élelmiszer címkézéséhez melyik nyelvi változatot és a lehetséges fordítások közül melyiket választja.
- 20 Ez az értelmezés végső soron abszurd következményekkel jár, mivel ilyen esetben nagyon nehéz megállapítani, hogy melyek a kötelező megnevezések. A gyártók és az eladók nem használhatják e megnevezéseket más termékekhez, pedig egyáltalán nem kell tudniuk, hogy ezek a megnevezések kötelező jellegűek. Ugyanakkor, ha ezzel tisztában vannak, használhatják azokat az összetett összetevő megnevezéseként anélkül, hogy azok összetételét megadnák. A fogyasztóknak azonban ilyen esetben nem kell tudniuk arról, hogy összetett összetevőről, illetve milyen konkrét összetett összetevőről van szó, mivel sehol nem találhatják meg annak meghatározását, kivéve, ha az Unió egyes hivatalos nyelveire készült későbbi pontosabb vagy szabadabb fordításokat figyelembe véve a 2000/36/EK irányelv olyan nyelvi változatára akadnak, amely ezt az élelmiszert az adott nyelven meghatározza. Ugyanez vonatkozik a „čokoládový prášek” (csokoládépor) fogalmára is, amelynek meghatározása az irányelv cseh nyelvi változatában nem szerepel.
- 21 Abban az esetben is, ha a gyártó kizárólag az azon nyelvekről készített fordításokat használhatná, amelyek különleges kapcsolatot mutatnak az adott élelmiszerral (például e terméket adott tagállamban állították elő, és a használt összetett összetevő fordítása e tagállam nyelvi változatának felel meg), akkor ez a szabály ellentétes lenne azzal a követelménnyel, hogy a fogyasztók számára egyértelmű tájékoztatást kell adni a termék összetételéről. A fogyasztóknak ugyanis először meg kellene határozniuk az előállítás helyét, majd meg kellene ismerniük a 2000/36/EK irányelv megfelelő nyelvi változatát, és be kellene szerezniük annak fordítását (esetlegesen minden lehetséges fordítást). Mivel az I. melléklet A. részének 2. pontjában meghatározott valamennyi termék jelentős hasonlóságot mutat (főszabály szerint egyetlen kategóriába tartozó termékekről van szó), egyáltalán nem biztos, hogy a cseh fogyasztó – akár a 2000/36/EK irányelv alapos tanulmányozását követően – a „čokoládový prášek” (csokoládépor) fogalmát pont a „čokoláda v prášku”-ként (porított csokoládé) meghatározott termékkel kapcsolná össze (nem pedig mondjuk a „kakaový prášek” [kakaópor] vagy a „slazený kakaový prášek” [édesített kakaópor] kifejezéssel). A fogyasztónak egy nem könnyű és több lépésből álló vizsgálatot

kellene elvégeznie annak érdekében, hogy arra a következtetésre jusson, hogy valószínűleg a 2000/36/EK irányelv cseh nyelvűtől eltérő változatában meghatározott fogalom fordításáról van szó, anélkül, hogy biztos lehetne abban, hogy ez valóban így van. Ezenkívül valószínűleg a gyártók és értékesítők számára sem lenne egyértelmű, hogy mely lehetséges megnevezéseket kell az irányelvben meghatározottaktól eltérő termékek címkézése során elkerülni.

- 22 Ezen felül a kötelezőktől eltérő megnevezések használata nemcsak az esetlegesen tájékozott fogyasztó, hanem azon fogyasztók megtévesztéséhez is vezet, akiknek bármilyen okból nem áll szándékukban közelebbről megismerni az uniós jogi szabályozást. Emellett azok is, akik nem ismerik a 2000/36/EK irányelvben szereplő meghatározásokat, legalábbis abból az előfeltevésből indulhatnak ki, hogy jogilag indokolt, ha egy adott termék esetében valamely összetett összetevő összetételét nem tüntetik fel, ennek során pedig feltételezhetik, hogy ez az indok pontosan az összetett összetevő jogi meghatározása [ezt írja elő az 1169/2011 rendelet VII. melléklete E. része 2. pontjának a) alpontja]. Ha azonban az adott összetett összetevő nincs meghatározva (ami a „čokoládový prášek” [csokoládépor] esetében is fennáll), akkor összetételének nem kell a 2000/36/EK irányelv I. melléklete A. része 2. pontjának c) alpontja szerinti követelményeknek megfelelnie. A fogyasztó, aki azt feltételezi, hogy ismert összetevőjű (azaz az előírt kritériumoknak megfelelő) élelmiszert fogyaszt, lényegében teljesen más élelmiszert fogyaszthat (amely tekintetében a jogszabályok nem írnak elő semmilyen kritériumot). A kötelező megnevezések megtartásához való ragaszkodás ezért nyilvánvalóan a formalizmus megnyilvánulásának tekinthető, viszont ez a formalizmus semmiképpen sem öncélú.
- 23 A kakaó- és csokoládétermékek szabad mozgásának megkönnyítése nem vizsgálható kizárólag a gyártó vagy az eladó szempontjából, a fogyasztó védelme pedig nyilvánvalóan nem korlátozható annak *ad hoc* értékelésére, hogy az adott termék neve összetéveszthető-e más elnevezéssel. Ha ez elegendő lenne, akkor a 2000/36/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdéséből eredő szabály teljes mértékben felesleges lenne.
- 24 A Krajský soud (regionális bíróság) fenntartja arra vonatkozó álláspontját, hogy a konkrét tagállam fogyasztója általi fogyasztásra szánt élelmiszer (esetleges összetevője) címkézési módjának figyelembe kell vennie a kakaó- és csokoládétermékeknek a 2000/36/EK irányelv I. mellékletének érintett nyelvi változatában szereplő, az adott tagállam fogyasztói számára könnyen érthető nyelvnek megfelelő kötelező megnevezéseit. A Cseh Köztársaság területén a fogyasztók általi fogyasztásra szánt élelmiszerek esetében ennél fogva a 2000/36/EK irányelv I. mellékletének cseh nyelvi változatában szereplő kötelező megnevezéseket kell használni. Kizárólag az összetett összetevők ezen megnevezéseinek használata esetében alkalmazható az 1169/2011 rendelet VII. melléklete E. része 2. pontjának a) alpontjában említett szabály (azaz az összetett összetevő összetétele leírásának mellőzése).

- 25 A bíróság szerint az 1169/2011 rendelet 17. cikkének (2) és (3) bekezdésében meghatározott szabályok viszont abban az esetben alkalmazandók, ha az élelmiszerek összetételét nem harmonizálták teljes mértékben, uniós szinten pedig e termékek vonatkozásában nem fogadtak el kötelező megnevezéseket. Márpedig a 2000/36/EK irányelvben meghatározott termékek esetében nem ez a helyzet, amint azt ezen irányelv 3. cikkének (1) bekezdése is tanúsítja. Az irányelv I. melléklete A. része 4. pontjának d) alpontjában szereplő kivétel tehát nem példát jelent az 1169/2011 rendelet fent hivatkozott rendelkezéseinek alkalmazására, hanem csupán a szabályozásban meghatározott önálló kivételt képez az irányelv 3. cikkének (1) bekezdéséből eredő szabály alól az Egyesült Királyságra és Írországra vonatkozóan, az I. melléklet A. része 4. pontjának d) alpontjában és 5. pontjában felsorolt termékek esetében.
- 26 Az, hogy nem készült el az összes megnevezés minden nyelvi változatban azonos jegyzéke (miközben a kötelező megnevezések jegyzékének funkcióját az irányelv az egyes tagállamokban használt egyes hivatalos nyelveken kiadott konkrét nyelvi változata tölti be), kétségkívül nem a legjobb jogalkotási megoldás, nem eredményezheti azonban a 2000/36/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében foglalt szabály enyhítését, és nem eredményezhet alacsonyabb szintű fogyasztóvédelmi normákat. Igaz, hogy e tekintetben a szóban forgó szabályozás módszerét tekintve különbözik a fentiekben hivatkozott 2010/791/EU bizottsági határozattól. E határozat viszont azt mutatja, hogy az uniós élelmiszerjogban egyáltalán nem számít kivételnek, hogy egyes tagállamok számára kötelező árumegnevezéseket határozzanak meg. Az élelmiszerek kötelező megnevezésének bevezetésén alapuló, a 2000/36/EK irányelvhez hasonló jogalkotási módszert alkalmaztak például a 2001/113 irányelv⁷ esetében is, amelynek nyelvi változataiban az egyes hivatalos nyelvek tekintetében az általa meghatározott termékek kötelező megnevezései szerepelnek.
- 27 A Bíróság C-422/16. sz. ügyben 2017. június 14-én hozott ítélete ugyanezen indokok miatt nem alkalmazható a 2000/36/EK irányelv esetében használt jogalkotási módszer tekintetében, le lehet azonban belőle vonni a termékek egyes tagállamokban kötelező megnevezéseit tartalmazó jegyzék elfogadásából eredő következményeket, azaz, hogy a kötelező megnevezések szinonimáinak és fordításainak használata nem fogadható el.

¹ Az emberi fogyasztásra szánt kakaó- és csokoládétermékekről szóló, 2000. június 23-i 2000/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2000/36/EK irányelv).

² Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (az élelmiszer- és dohányárúkról, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról és kiegészítéséről szóló 110/1997. sz. törvény) 2016. szeptember 6-ig hatályos változata.

³ Monte, mléčný dezert čokoládový s lískovými oříšky (Monte csokoládés, mogyorós tejdesszert) 220 g, Monte mléčný dezert čokoládový (Monte csokoládés tejdesszert) 100 g, Monte drink mléčný nápoj čokoládový s lískovými oříšky (Monte drink csokoládés, mogyorós ital) 200 ml.

- ⁴ A fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1169/2011 rendelet).
- ⁵ Ebben az esetben a francia „*crème de riz*” megnevezésnek egyetlen angol nyelvű megnevezés sem feleltethető meg, mert a „*rice cream*” vagy a „*rice spray cream*” megnevezés egyike sem szerepel a jegyzék angol nyelvű változatában.
- ⁶ Ezen felül a Nejvyšší správní soud (legfelsőbb közigazgatási bíróság) nem jelölt meg olyan értelmezési módszereket, amelyek egységes értelmezés keretében feloldották volna ezt az ellentmondást.
- ⁷ Az emberi fogyasztásra szánt gyümölcsdzsemekről, zselékről, marmeládokról és a cukrozott gesztenyekrémről szóló, 2001. december 20-i 2001/113/EK tanácsi irányelv.